

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education, Science and Youth

Broj: 11/06-34-157-11/20
Sarajevo, 19.3.2020. godina

SVIM OSNOVNIM ŠKOLAMA
SVIM SREDNJIM ŠKOLAMA

n/r direktora/ice
školski administrator za online nastavu
nastavnici
stručni saradnici

PREDMET: Preporuke za izvođenje online nastave – *dostavlja se*

Poštovani,

prije svega želimo da vam čestitamo na dosadašnjoj organizaciji i realizaciji online nastave koju smo zajednički započeli u cilju smanjivanja i ublažavanja posljedica novonastale epidemiološke situacije. Škole su pokazale visok nivo odgovornosti, a nastavnici dodatne kompetencije i dobru koordinaciju. Ministarstvo, u saradnji sa Radnom grupom za podršku i nadzor realizacije prakse „Online nastava“ u Kantonu Sarajevo, Timom za podršku i nadzor izrade digitalnog sadržaja za realizaciju prakse „Online nastava“ u osnovnim školama u Kantonu Sarajevo i Timom za podršku i nadzor izrade digitalnog sadržaja za realizaciju prakse „Online nastava“ u srednjim školama u Kantonu Sarajevo, pripremio je dodatne preporuke za izvođenje online nastave, a u cilju što uspješnije realizacije iste.

U vezi sa instrukcijom o postupanju u izvođenju online nastave dostavljamo dodatna pojašnjenja i preporuke:

1. Tokom online nastave preporuka je da nastavnici kreiraju svoj digitalni materijal uz upotrebu postojećih resursa i da isti dijele sa kolegama i kolegicama, a sve kako bi online nastavu učinili svrsishodnom i zanimljivom. Sadržaji nužno ne moraju biti vezani za mjesečni plan rada, mnogo je važnije da je sadržaj takav da podstiče interesovanje učenika, zadržava njihovu pažnju i da ostvaruje odgojno-obrazovne ciljeve.
2. Online nastava prilika je i za saradnju nastavnika koji predaju predmete iz jednog odgojno-obrazovnog područja te razvijanja kroskurikularnog pristupa (npr. nastavnici koji predaju biologiju, fiziku i hemiju mogu zajedno planirati neke od časova i zajednički kreirati digitalni sadržaj).

web: <http://mon.ks.gov.ba>
e-mail: mon@mon.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-128,
Fax: + 387 (0) 33 562-218

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

3. Nastavnici treba da realiziraju nastavne sadržaje za koje smatraju da su najpogodniji za online nastavu i za koje imaju najviše digitalnih sadržaja.
4. Također, danas su učenici izloženi velikim količinama informacija iz različitih izvora te kroz online nastavu se može unaprijediti medijska i informacijska pismenost učenika i kritičko poimanje svih dostupnih sadržaja (npr. analiza vijesti koje su vezane za COVID-19 i druge viruse – provjerene i lažne informacije, kredibilni izvori, informacije koje pruža Svjetska zdravstvena organizacija, geografsku rasprostranjenost zaraženih, primjeri pandemije virusa iz historije...).
5. Pedagozi također imaju važnu ulogu u realizaciji online nastave te je potrebno da isti budu uključeni u nastavni proces i dostupni nastavnicima i učenicima u ovom periodu.
6. Ministarstvo je zaprimilo informacije da dosta škola uspješno realizuje nastavu za učenike od I do IV razreda osnovne škole u virtuelnim učionicama putem online platforme te one mogu nastaviti sa istom praksom i bez postavljanja materijala na web stranicu.
7. Učenicima se može dati zadatak da, u skladu sa uzrastom i mogućnostima, samostalno kreiraju digitalni sadržaj i na taj način usvajaju nastavno gradivo.
8. Preporuka je da zadaci koji će biti proslijeđeni učenicima muzičkih škola, budu u audio ili video formatu ili da budu realizovani audio-video pozivom u realnom vremenu.
9. Preporuka je da nastavnik individualne nastave u muzičkoj školi minimalno jednom sedmično ostvari adekvatan kontakt sa učenicom radi preslušavanja kontinuiranog rada učenika.
10. Nastavnici koji rade sa učenicima koji pohađaju nastavu po IPP-u potrebno je da prilagode digitalni nastavni sadržaj. U virtuelne učionice potrebno je uključiti i asistente koji će, u saradnji sa školama, predmetnim nastavnicima i roditeljima, pružiti potrebnu podršku. Učenicima koji rade po IPP-u potrebno je ostaviti dovoljno vremena kako bi usvojili sadržaje i odgovorili na zadatke. U skladu sa sposobnostima učenika koji radi po IPP-u i u saradnji sa pedagoško-psihološkom službom škole potrebno je organizovati nastavu za ove učenike.
11. U osnovnim školama časovi se upisuju u eDnevnik u skladu sa rasporedom časova odjeljenja uz napomenu o izvođenju online nastave. Raspored rada nastavnika potrebno je prilagoditi mogućnostima, kvaliteti internetske veze i funkcionisanju online platforme škole.
12. Evidencija o prisustvu učenika u virtuelnoj učionici se mora voditi redovno.
13. Preporučuje se direktorima/direktoricama škola koje nisu mogle realizirati pismene provjere znanja i kontrolne radove, odnosno nisu bile pripremljene za online realizaciju ovih vidova provjere znanja učenika, da odlukom stave van snage kalendar pisanih provjera znanja planiranih za period od 12. marta do 26. marta.
14. Ocjenjivanje učenika u toku realizacije online nastave je na izboru i procjeni nastavnika. Učenicima je potrebno dostavljati povratnu informaciju o njihovom radu kako bi bili dodatno motivisani za isti.
15. Potrebno je da svaki razrednik jednom sedmično informiše roditelje o praćenju online nastave od strane učenika putem uspostavljenog komunikacijskog kanala.
16. Izvještaj o realizovanoj online nastavi potrebno je dostavljati na obrascu koji je u prilogu. Izvještaj za prethodnu sedmicu se dostavlja na e-mail: onlinepraksa@mon.ks.gov.ba, ponedjeljkom i to najkasnije do 12.00h.

web: <http://mon.ks.gov.ba>
 e-mail: mon@mon.ks.gov.ba
 Tel: + 387 (0) 33 562-128,
 Fax: + 387 (0) 33 562-218

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Naglašavamo, nastavnik treba da procijeni i reducira nastavno gradivo te da prilagodi obim i količinu digitalnog sadržaja u okviru nastavnih jedinica kako bi učenici što efikasnije pratili online nastavu i jednostavnije usvajali gradivo, na koji način će se smanjiti eventualna preopterećenost kako učenika tako i nastavnika.

Također, prema instrukcijama o postupanju u izvođenju online nastave škola (razrednik) je dužna dati instrukcije učenicima/roditeljima o načinu korištenja odabrane platforme za online nastavu. S obzirom da nemaju svi učenici jednako dobru internet konekciju i računarsku opremu treba povesti računa i biti tolerantan kod uspostavljanja online veze i rješavanja zadataka. Treba biti tolerantan i fleksibilan prema porodicama koje imaju tri ili više školaraca.

Nejasnoće i problemi koji se javljaju u realizaciji online nastave učenik/roditelj treba da prijavi učitelju/razredniku. Ukoliko razrednik/ica ne može riješiti problem i dati instrukcije neophodno je kontaktirati školskog administratora za online nastavu. Školski administratori se za podršku i pomoć mogu obratiti Ministarstvu na e-mail: onlinepraksa@mon.ks.gov.ba.

Tim za podršku i nadzor izrade digitalnog sadržaja za realizaciju prakse „Online nastava“ u osnovnim školama u Kantonu Sarajevo i Tim za podršku i nadzor izrade digitalnog sadržaja za realizaciju prakse „Online nastava“ u srednjim školama u Kantonu Sarajevo su pripremili listu web stranica na kojima se mogu naći ideje za pripremu digitalnog sadržaja za realizaciju online nastave te vam istu dostavljamo u prilogu.

Sadržaji na web stranicama su besplatni sadržaji i nastavnici su ti koji će procijeniti i samostalno odlučiti da li je digitalni sadržaj pogodan za određene nastavne jedinice koje pripremaju i podučavaju.

Ministarstvo je u stalnom kontaktu sa svim odgojno-obrazovnim ustanovama i drugim relevantnim institucijama te će kontinuirano dostavljati školama informaciju o realizaciji aktivnosti, preporukama i eventualnim uputama u skladu sa razvojem novonastale situacije.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- Naslovu
- a/a

web: <http://mon.ks.gov.ba>
e-mail: mon@mon.ks.gov.ba;
Tel: + 387 (0) 33 562-128,
Fax: + 387 (0) 33 562-218
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

